

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2015

1712/2015

Laki **huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on varmistaa lain soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vaatimustenmukaisuus ihmisten turvallisuuden ja terveyden sekä omaisuuden ja ympäristön suojelemiseksi huviveneiden, vesiskoottereiden ja niiden varusteiden vaarallisilta ominaisuuksilta sekä huviveneiden ja vesiskoottereiden moottoreiden pakokaasu- ja melupäästöiltä.

Tällä lailla pannaan täytäntöön huviveneistä ja vesiskoottereista sekä direktiivin 94/25/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/53/EU.

2 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan:

- 1) huviveneisiin ja keskeneräisiin huviveneisiin;
- 2) vesiskoottereihin ja keskeneräisiin vesiskoottereihin;
- 3) vesikulkuneuvojen varusteisiin;
- 4) moottoreihin, jotka on asennettu tai tarkoitettu asennettavaksi erityisesti vesikulkuneuvoon;
- 5) vesikulkuneuvoon asennettuihin moottoreihin, jos moottoriin tehdään merkittävä muutos, ja
- 6) vesikulkuneuvoihin, joihin on tehty merkittävä muutos.

3 §

Poikkeukset soveltamisalasta

Tätä lakia ei sovelleta:

- 1) pelkästään kilpailukäyttöön tarkoitettuihin vesikulkuneuvoihin mukaan lukien kilpa- tai harjoitussoutuveneet, jotka valmistaja on sellaisiksi merkinnyt;

- 2) kanootteihin eikä kajakkeihin, jotka on suunniteltu liikutettaviksi ainoastaan ihmisvoimin, gondoleihin sekä polkuveneisiin;
- 3) purjelautoihin, jotka on suunniteltu liikutettaviksi ainoastaan tuulen avulla ja joita ihminen ohjaa seisaallaan;
- 4) lainelautoihin;
- 5) ennen vuotta 1950 suunniteltuihin historiallisiin vesikulkuneuvoihin, jotka ovat alkuperäisiä, eikä sellaisiin yksittäisiin jäljennöksiin, jotka on rakennettu pääasiassa alkupe-
räisistä materiaaleista ja jotka valmistaja on tällaisiksi vesikulkuneuvoiksi merkinnyt;
- 6) koekäyttöön tarkoitettuihin vesikulkuneuvoihin, jos niitä ei myöhemmin saateta
markkinoille;
- 7) omaan käyttöön rakennettuihin vesikulkuneuvoihin, jos niitä ei saateta markkinoille
viiden vuoden kuluessa vesikulkuneuvon käyttöönotosta;
- 8) erityisesti kaupallista tarkoitusta varten miehitettäviin ja matkustajia kuljettaviin ve-
sikulkuneuvoihin matkustajamäärästä riippumatta;
- 9) sukellusveneisiin;
- 10) ilmatyynyaluksiin;
- 11) kantosiipialuksiin;
- 12) höyrykäyttöisiin vesikulkuneuvoihin, joilla on ulkoinen polttoainejärjestelmä, joka
toimii kivihiilellä, koksilla, puulla, öljyllä tai kaasulla; eikä
- 13) amfibioajoneuvoihin eli pyörillä tai telaketjuilla varustettuihin moottoriajoneuvoi-
hin, jotka voivat kulkea sekä vedessä että kuivalla maalla.
Tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä pakokaasupäästövaatimuksia ei sovelleta:
  - 1) moottoreihin, jotka on asennettu tai jotka on tarkoitettu asennettaviksi:
    - a) vesikulkuneuvoihin, jotka on tarkoitettu pelkästään kilpailukäyttöön ja jotka valmis-
taja on sellaisiksi merkinnyt;
    - b) koekäyttöön tarkoitettuihin vesikulkuneuvoihin, jos niitä ei saateta markkinoille;
    - c) erityisesti kaupallista tarkoitusta varten miehitettäviin ja matkustajia kuljettaviin ve-
sikulkuneuvoihin matkustajamäärästä riippumatta;
    - d) sukellusveneisiin;
    - e) ilmatyynyaluksiin;
    - f) kantosiipialuksiin;
    - g) amfibioajoneuvoihin eli pyörillä tai telaketjuilla varustettuihin moottoriajoneuvoi-
hin, jotka voivat kulkea sekä vedessä että kuivalla maalla;
  - 2) vuotta 1950 aikaisemman mallin mukaisiin alkuperäisiin moottoreihin tai niiden yk-
sittäisiin jäljennöksiin, joita ei ole valmistettu sarjatuotantona ja jotka on asennettu 1 mo-
mentin 5 tai 7 kohdassa tarkoitettuun vesikulkuneuvoon; eikä
  - 3) omaan käyttöön rakennettuihin moottoreihin, jos niitä ei viiden vuoden kuluessa ve-
sikulkuneuvon käyttöönotosta saateta markkinoille.Tämän lain melupäästövaatimuksia ei sovelleta 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin
vesikulkuneuvoihin. Melupäästövaatimuksia ei myöskään sovelleta yksityiseen omaan
käyttöön rakennettuihin vesikulkuneuvoihin, jos niitä ei saateta markkinoille viiden vuo-
den kuluessa vesikulkuneuvon käyttöönotosta.

4 §

Liikenteen turvallisuusviraston oikeus myöntää poikkeuksia

Liikenteen turvallisuusvirasto voi erityisestä syystä myöntää yksittäisiä vesikulkuneu-
voja koskevia poikkeuksia tämän lain vaatimuksista, jos poikkeus ei heikennä vesikulku-
neuvon turvallisuutta.

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *huvivenedirektiivillä* huviveneistä ja vesiskoottereista sekä direktiivin 94/25/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/53/EU;
- 2) *vesikulkuneuvolla* huviveneettä tai vesiskootteria; se seikka, että samaa vesikulkuneuvoa voidaan vuokrata tai käyttää urheilu- ja vapaa-ajan koulutukseen, ei estä vesikulkuneuvon kuulumista tämän lain soveltamisalaan, kun kulkuneuvo saatetaan markkinoille virkistyskäyttöä varten;
- 3) *huviveneellä* tyypistä, käyttö- tai työntövoimasta riippumatta urheiluun tai vapaa-ajan viettoon tarkoitettua vesikulkuneuvoa, vesiskootteria lukuun ottamatta, jonka rungon pituus on vähintään 2,5 ja enintään 24 metriä;
- 4) *vesiskootterilla* urheiluun tai vapaa-ajan viettoon tarkoitettua vesikulkuneuvoa, jonka pituus on alle 4 metriä ja jossa on moottori, jonka pääasiallinen työntövoiman lähde on vesisuihkupumppu ja joka on suunniteltu siten, että sitä käyttävät henkilöt istuvat, seisovat tai ovat polvillaan rungon päällä;
- 5) *omaan käyttöön rakennetulla vesikulkuneuvolla* vesikulkuneuvoa, jonka käyttäjä on pääasiallisesti itse rakentanut omaan käyttöönsä;
- 6) *moottorilla* huviveneen tai vesiskootterin työntövoimana suoraan tai epäsuorasti käytettävää kipinä- tai puristusytytteistä moottoria;
- 7) *varusteella* vesikulkuneuvon asennettavaksi tarkoitettuja erillisiä markkinoille saatettavia tuotteita:
  - a) bensiinikäyttöisten sisämoottoreiden ja sisäperämoottoreiden sekä bensiinitankkilojen kipinäsuojattuja varusteita;
  - b) suojalaitteita, jotka estävät perämoottorin käynnistämisen vaihteen ollessa päällä;
  - c) ruorirattaita, ohjausmekanismeja ja kaapelijärjestelmiä;
  - d) polttoainesäiliöitä, jotka on tarkoitettu kiinteitä järjestelmiä varten, ja polttoaineletkuja; sekä
  - e) esivalmistettuja kansiluukkuja ja valoventtiilejä;
- 8) *keskeneräisellä vesikulkuneuvolla* venettä tai vesiskootteria, joka koostuu vain rungosta tai rungosta ja yhdestä tai useammasta osasta;
- 9) *moottorin merkittäväällä muutoksella* moottorin muutosta:
  - a) josta voi aiheutua se, että moottori ylittää tämän lain nojalla säädettyt pakokaasupäästörajat; tai
  - b) joka lisää moottorin nimellistehoa yli 15 prosenttia;
- 10) *vesikulkuneuvon merkittäväällä muutoksella* olemassa olevan vesikulkuneuvon muutosta:
  - a) jolla muutetaan vesikulkuneuvon työntövoima;
  - b) johon liittyy moottorin merkittävä muutos; tai
  - c) joka muuttaa vesikulkuneuvoa siinä määrin, että se ei mahdollisesti täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä olennaisia turvallisuus- ja ympäristövaatimuksia;
- 11) *tuotteella* tämän lain soveltamisalaan kuuluvaa huviveneettä, vesiskootteria, keskeneräistä vesikulkuneuvoa, moottoria ja varustetta sekä vesikulkuneuvoa ja moottoria lisäksi silloin, kun siihen on tehty merkittävä muutos;
- 12) *työntövoimalla* menetelmää, jonka avulla vesikulkuneuvo liikkuu;
- 13) *moottoriryhmällä* valmistajan sellaisten moottorien ryhmää, joilla on rakenteensa vuoksi samankaltaiset pakokaasu- tai melupäästöjen ominaisuudet;
- 14) *rungon pituudella* yhdenmukaistetun standardin mukaisesti mitattua rungon pituutta;

15) *asettamisella saataville markkinoilla* tuotteen toimittamista liiketoiminnan yhteydessä Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen markkinoille jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta;

16) *markkinoille saattamisella* tuotteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen markkinoilla;

17) *käyttöönnotolla* tämän lain soveltamisalaan kuuluvan tuotteen ensimmäistä käyttöä, jonka loppukäyttäjä tekee Euroopan unionissa tai Euroopan talousalueella;

18) *valmistajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistaa taikka suunnitteluttaa tai valmistuttaa tuotteen ja markkinoi sitä omalla nimellään tai tavaramerkillään;

19) *valtuutetulla edustajalla* Euroopan unionin jäsenvaltioon tai Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on valmistajan antama kirjallinen toimeksianto hoitaa valmistajan puolesta tietyt tehtävät;

20) *maahantuojalla* Euroopan unionin jäsenvaltioon tai Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolisesta maasta tuotavan tuotteen markkinoille;

21) *yksityisellä maahantuojalla* Euroopan unionin jäsenvaltioon tai Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka muun kuin kaupallisen toiminnan yhteydessä tuo tuotteen unionin ulkopuolisesta maasta unioniin tai Euroopan talousalueelle aikoen ottaa sen omaan käyttöönsä;

22) *jakelijalla* muuta toimitusketjuun kuuluvaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kuin valmistajaa tai maahantuojaa, joka asettaa tuotteen saataville markkinoilla;

23) *toiminnanharjoittajalla* valmistajaa, valtuutettua edustajaa, maahantuojaa ja jakelijaa;

24) *yhdenmukaistetulla standardilla* eurooppalaista standardia, joka on vahvistettu Euroopan komission esittämän pyynnön perusteella unionin yhdenmukaistamislainsäädännön soveltamiseksi;

25) *akkreditoinnilla* kansallisen akkreditointielimen antamaa todistusta siitä, että vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos täyttää tiettyä vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevat, yhdenmukaistetuilla standardeilla vahvistetut vaatimukset ja tarvittaessa muut vaatimukset, mukaan luettuina ne, jotka on vahvistettu asiaa koskevilla alakohtaisilla ohjelmissa;

26) *kansallisella akkreditointielimellä* jäsenvaltion ainoaa elintä, joka suorittaa akkreditointia käyttäen valtiolle kuuluvaa julkista valtaa;

27) *vaatimustenmukaisuuden arvioinnilla* menettelyä, jossa arvioidaan, täytyvätkö tämän lain ja sen nojalla säädetty tuotetta koskevat vaatimukset;

28) *rakentamisen jälkeisellä arvioinnilla* menettelyä, jossa arvioidaan sellaisen tuotteen vaatimustenmukaisuus, jonka osalta valmistaja ei ole ottanut vastuuta siitä, että tuote on säädettyjen vaatimusten mukainen;

29) *ilmoitetulla laitoksella* laitosta, joka suorittaa kalibrointia, testausta, sertifiointia ja tarkastuksia tai muita vaatimustenmukaisuuden arviointitoimia;

30) *palautusmenettelyllä* kaikkia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on saada loppukäyttäjien saataville jo asetetut tuotteet takaisin;

31) *markkinoilta poistamisella* kaikkia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää toimitusketjussa olevan tuotteen asettaminen saataville markkinoilla;

32) *markkinavalvonnalla* viranomaisten toimintaa ja niiden toteuttamia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tuotteet ovat unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisia eivätkä vaaranna terveyttä, turvallisuutta tai muita yleisten etujen suojeluun liittyviä seikkoja;

33) *CE-merkinnällä* merkintää, jolla valmistaja osoittaa tuotteen olevan merkinnän kiinnittämistä koskevassa unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukainen;

34) *unionin yhdenmukaistamislainsäädännöllä* mitä tahansa unionin lainsäädäntöä, jolla yhdenmukaistetaan tuotteiden kaupan pitämisen ehtoja;

35) *akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetuksella* tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 765/2008.

2 luku

Tuotteiden vaatimustenmukaisuus

6 §

Tuotteita koskevat vaatimukset

Tuote voidaan asettaa saataville markkinoilla tai ottaa käyttöön vain, jos se oikein huollettuna ja käyttötarkoituksen mukaan käytettynä ei aiheuta vaaraa ihmisten turvallisuudelle tai terveydelle, omaisuudelle eikä ympäristölle.

Markkinoilla saataville asetettavan tai käyttöön otettavan tuotteen on täytettävä tuotteen suunnittelua ja rakentamista, moottoreiden pakokaasupäästöjä sekä melupäästöjä koskevat huvivenedirektiivin liitteen I mukaiset olennaiset vaatimukset.

Keskeneräinen vesikulkuneuvo voidaan asettaa saataville markkinoilla, jos valmistaja tai maahantuoja antaa vakuutuksen siitä, että kulkuneuvo on tarkoitettu toisten valmiiksi rakennettavaksi.

Varuste, jossa on CE-merkintä ja huvivenedirektiivin mukainen kirjallinen vakuutus EU-vaatimustenmukaisuudesta, voidaan asettaa saataville markkinoilla tai ottaa käyttöön, kun se on tarkoitettu liitettäväksi vesikulkuneuvoon.

Tuotteen katsotaan täyttävän tämän lain tai sen nojalla säädetyt tai määrätyt vaatimukset, jos se on sitä koskevien yhdenmukaistettujen standardien tai niiden osien mukainen, joiden viitetiedot on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Vaikka tuote ei täytä tässä laissa säädettyjä vaatimuksia, voidaan se asettaa esille näyttelyssä, messuilla, esittelyssä ja muissa vastaavissa tilanteissa, jos näytteille asettaja samalla selvästi ilmoittaa, että tuote ei ole tämän lain mukainen ja että sitä ei saa asettaa saataville tai ottaa käyttöön ennen kuin se täyttää tämän lain vaatimukset.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkempia määräyksiä 2 momentissa tarkoitetuista olennaisista vaatimuksista sekä 3 momentissa tarkoitettusta sekä 4 momentissa tarkoitettusta EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta.

7 §

Vaatimustenmukaisuuden arviointi

Ennen tuotteen markkinoille saattamista on tuotteelle suoritettava soveltuva vaatimustenmukaisuuden arviointi sen varmistamiseksi, että tuote täyttää sille tässä laissa tai sen nojalla säädetyt vaatimukset.

Jos kyse on rakentamisen jälkeisestä arvioinnista, tulee seuraavien henkilöiden huolehtia siitä, että tuotteen vaatimustenmukaisuus arvioidaan:

1) yksityinen maahantuoja ennen tuotteen käyttöönottoa, jos valmistaja ei ole arvioinut tuotetta;

2) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön moottorin tai vesikulkuneuvon, jota on muutettu merkittävästi, tai joka muuttaa tämän lain

soveltamis-alaan aiemmin kuulumattoman vesikulkuneuvon käyttötarkoitusta siten, että tuote tulee lain soveltamisalan piiriin; arviointi tulee tällöin suorittaa ennen kuin tuote otetaan käyttöön tai saatetaan markkinoille;

3) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka saattaa markkinoille omaan käyttöön rakennetun vesikulkuneuvon ennen kuin 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa säädetty viiden vuoden määräaika on kulunut umpeen; arviointi on tällöin tehtävä ennen kuin tuote saatetaan markkinoille.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa käytettävistä menettelyistä Euroopan unionin säädösten mukaisesti.

8 §

CE-merkintä ja tunnusnumero

Vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi tulee vesikulkuneuvoihin, varusteisiin ja moottoreihin kiinnittää CE-merkintä ennen kuin tuote saatetaan markkinoille tai otetaan käyttöön.

CE-merkinnän yleisistä periaatteista säädetään akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetuksen 30 artiklassa. Sen lisäksi, mitä mainitussa asetuksessa säädetään, CE-merkintä on kiinnitettävä näkyvästi, helposti luettavasti ja pysyvästi:

1) vesikulkuneuvon valmistajan kilpeen, joka asennetaan erilleen kulkuneuvon tunnusnumerosta;

2) varusteeseen, sen pakkaukseen tai pakkauksen mukana olevaan asiakirjaan, jos CE-merkintä ei mahdu varusteeseen; sekä

3) moottoriin.

CE-merkinnän viereen merkitään ilmoitetun laitoksen tunnusnumero, jos laitos on mukana tuotannon tarkastusvaiheessa tai rakentamisen jälkeisessä arvioinnissa. Tunnusnumeron merkitsemisestä vastaa laitos itse tai sen ohjeiden mukaisesti valmistaja tai valtuutettu edustaja taikka 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. CE-merkinnän ja tunnusnumeron jälkeen voidaan kiinnittää kuvamerkki tai muu erityisriskiä tai käyttöä osoittava merkki.

9 §

Tuotteiden mukana olevat asiakirjat ja asiakirjojen kieli

Seuraavien markkinoilla saataville asetettavien tai käyttöön otettavien tuotteiden mukana tulee olla EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus, joka osoittaa tuotteen olevan vaatimustenmukainen:

1) vesikulkuneuvot;

2) varusteet, kun ne saatetaan markkinoille erillisinä ja kun ne on tarkoitettu liitettäväksi vesikulkuneuvon;

3) moottorit; ja

4) vesikulkuneuvon asennettavaksi muunnettu moottori.

Keskeneräisen vesikulkuneuvon mukana tulee olla valmistajan tai maahantuojan antama keskeneräisen vesikulkuneuvon vakuutus.

Kunkin tuotteen mukana tulee olla omistajan käsikirja, ja sen tulee sisältää tuotteen ohjeet ja turvallisuustiedot.

Tässä pykälässä tarkoitettujen asiakirjojen tulee olla saatavilla ainakin suomen- ja ruotsinkielisinä, ja kielen tulee olla ymmärrettävää.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tämän pykälän mukaisista asiakirjoista.

Toiminnanharjoittajien ja yksityisten maahantuojien velvollisuudet

10 §

Valmistajan velvollisuus varmistaa tuotteen vaatimustenmukaisuus ja laatia tuotetta koskevat asiakirjat

Valmistajan on varmistettava, että markkinoille saatettava tuote on suunniteltu ja valmistettu huvivenedirektiivin liitteen I olennaisten vaatimusten mukaisesti.

Valmistajan on huolehdittava siitä, että tuotteelle suoritetaan soveltuva vaatimustenmukaisuuden arviointi. Arvioinnissa on käytettävä tarpeen mukaan 27 §:ssä tarkoitettua ilmoitettua laitosta. Kun tuotteen vaatimustenmukaisuus on osoitettu, valmistajan on laadittava 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja kiinnitettävä tuotteeseen 8 §:n mukainen CE-merkintä.

Valmistajan on laadittava tekniset asiakirjat, jotka osoittavat tuotteen vaatimustenmukaisuuden, ja säilytettävä asiakirjat sekä jäljennös EU-vaatimuksenmukaisuusvakuutuksesta kymmenen vuoden ajan siitä, kun tuote on saatettu markkinoille. Valmistajan on huolehdittava siitä, että tuotteen mukana on 9 §:n mukainen omistajan käsikirja.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 3 momentissa tarkoitettua teknisistä asiakirjoista.

11 §

Valmistajan velvollisuus varmistaa sarjatuotannon vaatimustenmukaisuus

Valmistajan on varmistettava, että sarjatuotannossa valmistettu tuote on vaatimustenmukainen. Valmistajan on otettava asianmukaisesti huomioon muutokset tuotteen suunnittelussa tai ominaisuuksissa ja muutokset yhdenmukaistetuissa standardeissa, joiden mukaisia tuotteen ilmoitetaan olevan.

12 §

Valmistajan velvollisuus testata tuotteita

Valmistajan on testattava markkinoilla saataville asetettuja tuotteita, kun vaatimustenmukaisuuden arviointi sitä edellyttää tai Liikenteen turvallisuusviraston pyynnöstä, kun se katsoo testauksen tarpeelliseksi kuluttajien terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi.

Valmistajan on tutkittava vaatimustenvastaiset tuotteet, tuotteita koskevat valitukset ja tuotteiden palautukset ja pidettävä niistä tarvittaessa kirjaa sekä tiedotettava jakelijoille tällaisesta valvonnasta ja sen aiheuttamista toimenpiteistä.

13 §

Valmistajan velvollisuus varmistaa tuotteen jäljitettävyys ja antaa yhteystietonsa

Valmistajan on varmistettava, että tuotteeseen on kiinnitetty tyyppi-, erä- tai sarjanumero tai muu merkintä, jonka perusteella tuote voidaan tunnistaa. Jos vaaditut tiedot eivät mahdu varusteeseen, on tiedot esitettävä pakkauksessa tai tuotteen mukana olevassa asiakirjassa.

Valmistajan on ilmoitettava nimensä, rekisteröity toiminimensä tai rekisteröity tavaramerkkinsä sekä osoitteensa, josta hänet tavoittaa, joko tuotteessa tai, jos se ei ole mahdollista, tuotteen pakkauksessa tai tuotteen mukana olevassa asiakirjassa. Lisäksi nämä tiedot on ilmoitettava valmistajan verkkosivuilla.

14 §

Valmistajan velvollisuus ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin, ilmoittaa vaarasta ja tehdä yhteistyötä viranomaisen kanssa

Jos valmistajalla on syytä epäillä, että hänen markkinoille saattamansa tuote ei ole tämän lain tai sen nojalla säädettyjen vaatimusten mukainen, hänen on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin tuotteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi tai sen poistamiseksi markkinoilta tai järjestettävä tuotteen palautusmenettely, jos se on tarpeen.

Jos valmistaja saa tietoonsa tai hänen tulisi hallussaan olevien tietojen perusteella pystyä ammattitaitonsa perusteella päättämään, että tuotteesta voi aiheutua vaaraa, valmistajan on viipymättä ilmoitettava asiasta Liikenteen turvallisuusvirastolle ja ilmoitettava samalla yksityiskohtaiset tiedot vaatimustenvastaisuudesta ja toimenpiteistä, joihin valmistaja on jo ryhtynyt vaaran takia.

Valmistajan on annettava Liikenteen turvallisuusviraston perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi. Tiedot on annettava suomeksi tai ruotsiksi tai muulla kielellä, jonka Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy. Valmistajan on Liikenteen turvallisuusviraston pyynnöstä tehtävä tämän kanssa yhteistyötä valmistajan markkinoille saattamien tuotteiden riskien poistamiseksi.

15 §

Valtuutettu edustaja

Valmistaja voi kirjallisesti valtuuttaa itselleen edustajan.

Valtuutetun edustajan on suoritettava valmistajan hänelle toimeksiannossa valtuuttamat tehtävät. Edustajalle voidaan toimeksiannossa valtuuttaa ainakin seuraavat tehtävät:

1) EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen jäljennöksen ja teknisten asiakirjojen säilyttäminen tämän lain valvonnasta vastaavan viranomaisen saatavilla kymmenen vuoden ajan siitä, kun tuote on saatettu markkinoille;

2) kaikkien vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi tarvittavien tietojen ja asiakirjojen toimittaminen Liikenteen turvallisuusvirastolle sen perustellusta pyynnöstä; ja

3) toimiminen yhteistyössä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa sen pyynnöstä toimissa, joiden tarkoituksena on poistaa valtuutetun edustajan toimeksiannon piiriin kuuluvien tuotteiden aiheuttamat riskit.

Valtuutetun edustajan tehtäväksi ei saa antaa 10 §:n 1 momentissa säädettyä vaatimustenmukaisuuden varmistamista ja siihen liittyvien teknisten asiakirjojen laatimista.

16 §

Maahantuojan velvollisuus varmistua tuotteen vaatimustenmukaisuudesta ja asiakirjojen laatisesta sekä velvollisuus ilmoittaa puutteista

Maahantuoja saa saattaa markkinoille ainoastaan vaatimustenmukaisia tuotteita. Ennen tuotteen saattamista markkinoille maahantuojan on varmistettava, että valmistaja on suorittanut asianmukaisen vaatimustenmukaisuuden arvioinnin ja laatinut tekniset asiakirjat. Lisäksi maahantuojan on varmistettava, että tuotteeseen on kiinnitetty CE-merkintä, tuotteen mukana on EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja omistajan käsikirja ja että tuotteessa on 13 §:n mukaiset merkinnät, joiden perusteella tuote voidaan jäljittää.

Jos maahantuojalla on syytä epäillä, että tuote ei ole tässä laissa tai sen nojalla säädettyjen vaatimusten mukainen, hän ei saa saattaa tuotetta markkinoille ennen kuin se on saatettu vaatimusten mukaiseksi. Jos tuotteesta voi aiheutua vaaraa, maahantuojan on ilmoitettava siitä valmistajalle ja Liikenteen turvallisuusvirastolle.

Maahantuojan on lisäksi varmistettava, etteivät varastointi- tai kuljetusolosuhteet vaaranna tuotteen vaatimustenmukaisuutta sinä aikana, kun tuote on hänen vastuullaan.

17 §

Maahantuojan velvollisuus ilmoittaa yhteystietonsa

Maahantuojan on ilmoitettava nimensä, rekisteröity toiminimensä tai rekisteröity tavamerkkinsä sekä osoitteensa, josta hänet tavoittaa, joko tuotteessa tai, jos se ei ole mahdollista, tuotteen pakkauksessa tai tuotteen mukana olevassa asiakirjassa. Lisäksi nämä tiedot on ilmoitettava maahantuojan verkkosivuilla.

18 §

Maahantuojan velvollisuus testata tuotteita

Maahantuojan on testattava markkinoilla saataville asetettuja tuotteita Liikenteen turvallisuusviraston pyynnöstä, kun se katsoo testauksen tarpeelliseksi kuluttajien terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi.

Maahantuojan on tutkittava vaatimustenvastaiset tuotteet, tuotteita koskevat valitukset ja tuotteiden palautukset ja pidettävä niistä tarvittaessa kirjaa sekä tiedotettava jakelijoille tällaisesta valvonnasta ja sen aiheuttamista toimenpiteistä.

19 §

Maahantuojan velvollisuus ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin, ilmoittaa vaarasta ja tehdä yhteistyötä viranomaisen kanssa

Jos maahantuojalla on syytä epäillä, että hänen markkinoille saattamansa tuote ei ole tämän lain tai sen nojalla säädettyjen vaatimusten mukainen, hänen on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin tuotteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi tai sen poistamiseksi markkinoilta tai järjestettävä tuotteen palautusmenettely, jos se on tarpeen.

Jos maahantuoja saa tietoonsa tai hänen tulisi hallussaan olevien tietojen perusteella pystyä ammattitaitonsa perusteella päättämään, että tuotteesta voi aiheutua vaaraa, maahantuojan on viipymättä ilmoitettava asiasta Liikenteen turvallisuusvirastolle ja ilmoitettava samalla yksityiskohtaiset tiedot vaatimustenvastaisuudesta ja toimenpiteistä, joihin maahantuoja on jo ryhtynyt vaaran takia.

Maahantuojan on annettava Liikenteen turvallisuusviraston perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi. Tiedot on annettava suomeksi tai ruotsiksi tai muulla kielellä, jonka Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy. Maahantuojan on pyynnöstä tehtävä yhteistyötä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa maahantuojan markkinoille saattamien tuotteiden riskien poistamiseksi.

20 §

Maahantuojan velvollisuus säilyttää asiakirjoja

Maahantuojan on pidettävä kymmenen vuoden ajan tuotteen markkinoille saattamisesta EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen jäljennös ja tekniset asiakirjat Liikenteen turvallisuusviraston saatavilla.

21 §

Jakelijan velvollisuudet asetettaessa tuote saataville markkinoilla

Asettaessaan tuotteen saataville markkinoilla jakelijan on noudatettava huolellisuutta ja otettava tämän lain vaatimukset asianmukaisesti huomioon.

Ennen tuotteen asettamista saataville markkinoilla jakelijan on tarkastettava, että tuotteessa on CE-merkintä ja tuotteen mukana on EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja omistajan käsikirja. Jakelijan on myös tarkastettava, että tuotteessa on 12 ja 17 §:n mukaiset merkinnät, joiden perusteella tuote voidaan jäljittää.

Jos jakelijalla on syytä epäillä, että tuote ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, hän ei saa asettaa tuotetta saataville markkinoilla ennen kuin se on saatettu vaatimusten mukaiseksi. Jos tuotteesta voi aiheutua vaaraa, jakelijan on ilmoitettava siitä valmistajalle tai maahantuojalle ja Liikenteen turvallisuusvirastolle.

Jakelijan on lisäksi varmistettava, etteivät varastointi- tai kuljetusolosuhteet vaaranna tuotteen vaatimustenmukaisuutta sinä aikana, jona tuote on hänen vastuullaan.

22 §

Jakelijan velvollisuus varmistua korjaavista toimenpiteistä, ilmoittaa vaarasta ja tehdä yhteistyötä viranomaisen kanssa

Jos jakelijalla on syytä epäillä, että hänen markkinoilla saataville asettamansa tuote ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, hänen on varmistettava, että asiassa ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin tuotteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai sitä koskevan palautusmenettelyn järjestämiseksi, jos se on tarpeen.

Jos jakelija saa tietoonsa tai hänen tulisi hallussaan olevien tietojen perusteella pystyä ammattitaitonsa perusteella päättämään, että tuotteesta voi aiheutua vaaraa, jakelijan on viipymättä ilmoitettava siitä Liikenteen turvallisuusvirastolle ja ilmoitettava samalla yksityiskohtaiset tiedot vaatimustenvastaisuudesta ja toteutetuista toimenpiteistä.

Jakelijan on annettava Liikenteen turvallisuusviraston perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi. Jakelijan on pyynnöstä tehtävä yhteistyötä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa hänen markkinoilla saataville asettamiensa tuotteiden riskien poistamiseksi.

23 §

Valmistajan velvollisuuksien soveltaminen maahantuojaan ja jakelijaan

Maahantuojaan ja jakelijaan sovelletaan samoja velvollisuuksia kuin valmistajaan, jos ne saattavat tuotteen markkinoille omalla nimellään tai tavaramerkillään taikka muuttavat markkinoille jo saatettua tuotetta tavalla, joka voi vaikuttaa tämän lain vaatimusten täyttymiseen.

24 §

Yksityisen maahantuojan velvollisuudet ennen tuotteen käyttöönottoa

Jos valmistaja ei ota vastuuta siitä, että tuote on tämän lain vaatimusten mukainen, yksityisen maahantuojan on ennen tuotteen käyttöönottoa varmistettava, että se on suunniteltu ja valmistettu olennaisten vaatimusten mukaisesti.

Yksityinen maahantuoja vastaa siitä, että tuotteen vaatimuksenmukaisuus arvioidaan, tuotteesta laaditaan EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tuotteeseen kiinnitetään CE-merkintä. Yksityisen maahantuojan on varmistettava, että tuotteeseen merkitään sen ilmoitetun laitoksen nimi ja osoite, joka on arvioinut tuotteen vaatimustenmukaisuuden.

Jos vaadittuja teknisiä asiakirjoja ei saada valmistajalta, yksityisen maahantuojan on huolehdittava niiden laatimisesta käyttämällä asianmukaista asiantuntemusta. Yksityisen maahantuojan on säilytettävä tekniset asiakirjat ja jäljennös EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta kymmenen vuoden ajan Liikenteen turvallisuusviraston saatavilla. Hänen on annettava kyseisen viraston perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi. Tiedot on annettava suomeksi tai ruotsiksi tai muulla kielellä, jonka viranomaisen hyväksyy. Yksityisen maahantuojan on pyynnöstä tehtävä yhteistyötä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa hänen maahantuomansa tuotteen riskien poistamiseksi.

25 §

Tiedot tuotteita toimittaneista toiminnanharjoittajista

Toiminnanharjoittajan on pyynnöstä annettava Liikenteen turvallisuusvirastolle tiedot niistä toiminnanharjoittajista, jotka ovat toimittaneet hänelle tuotteita ja joille hän on toimittanut tuotteita.

Toiminnanharjoittajan on säilytettävä 1 momentissa tarkoitetut tiedot kymmenen vuoden ajan siitä, kun tuote on hänelle toimitettu tai kun hän on toimittanut tuotteen.

Yksityisen maahantuojan on pyynnöstä esitettävä Liikenteen turvallisuusvirastolle tiedot toiminnanharjoittajasta, joka on toimittanut hänelle tuotteen. Yksityisen maahantuojan on säilytettävä kyseiset tiedot kymmenen vuoden ajan siitä, kun tuote on hänelle toimitettu.

26 §

Kuluttajille annettavat tiedot

Toiminnanharjoittajan on annettava markkinoinnissaan kuluttajille ja kuluttajiin rinnastettaville henkilöille ne tiedot, joiden perusteella he pystyvät arvioimaan tuotteeseen liittyvät vaarat. Toiminnanharjoittajan on myös varmistauduttava siitä, että tiedot annetaan ymmärrettävässä muodossa. Liikenteen turvallisuusvirasto voi vaatia, että toiminnanharjoittaja antaa kuluttajille sopivalla tavalla tuotteeseen liittyvän vaaran torjumisen tai ehkäisemisen kannalta tarpeellisia käyttö- tai toimintaohjeita, varoituksia tai muuta tietoa.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen tietojen sisällöstä ja muodosta.

4 luku

Ilmoitetut laitokset

27 §

Ilmoitetun laitoksen nimeäminen

Liikenteen turvallisuusvirasto nimeää hakemuksesta laitokset, joilla on oikeus toimia ilmoitettuna laitoksena vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä hakemukseen liitettävistä tiedoista.

Nimeämis päätöksessä määritellään ilmoitetun laitoksen pätevyysalue, vahvistetaan laitoksen valvontaan liittyvät järjestelyt sekä asetetaan tarvittaessa muitakin laitoksen toimintaa koskevia vaatimuksia, rajoituksia ja ehtoja, joilla varmistetaan tehtävien asianmukainen suorittaminen. Ilmoitettu laitos voidaan nimetä määräajaksi tai toistaiseksi.

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja muille Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioille nimeämänsä ilmoitetut laitokset ja

laitoksiin liittyvät myöhemmät merkittävät muutokset. Ilmoitettu laitos voi toimia tämän lain mukaisena ilmoitettuna laitoksena, jos Euroopan komissio ja Euroopan unionin jäsenvaltiot eivät esitä vastalauseita nimeämisilmoitukseen. Määräaika vastalauseille on kaksi viikkoa ilmoituksen antamisesta, jos ilmoituksessa on mukana akkreditoitodistus. Jos akkreditoitodistusta ei ole, määräaika vastalauseiden esittämiselle on kaksi kuukautta. Liikenteen turvallisuusviraston on lisäksi ilmoitettava Euroopan komissiolle ilmoitettuja laitoksia koskevista arviointi- ja valvontamenettelyistä sekä mahdollisista muutoksista näihin tietoihin.

Edellä 3 momentissa tarkoitettun ilmoituksen tulee sisältää tiedot ilmoitetun laitoksen vaatimustenmukaisuuden arviointitoimista, arviointimoduuleista ja tuotteista, joita ilmoitettu laitos arvioi, sekä todistus laitoksen pätevydestä. Jos ilmoitetulla laitoksella ei ole kansallisen akkreditointielimen antamaa akkreditoitodistusta, ilmoitukseen on liitettävä tarvittavat asiakirjatodisteet, joilla ilmoitetun laitoksen pätevyys ja valvonta voidaan todentaa.

28 §

Ilmoitetun laitoksen nimeämisen edellytykset

Ilmoitetun laitoksen nimeämisen edellytyksenä on, että:

- 1) se on Suomessa rekisteröity oikeushenkilö tai sen osa;
- 2) se on toiminnallisesti ja taloudellisesti riippumaton;
- 3) se kykenee suorittamaan vaatimustenmukaisuuden arviointiin liittyvät tehtävät;
- 4) sillä on käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä, jonka toiminnan riippumattomuus on tarkastustehtävien osalta varmistettu;
- 5) sen johto ja arviointihenkilöstö ovat puolueettomia;
- 6) sillä on käytettävissään toiminnan edellyttämät laitteet, välineet ja järjestelmät;
- 7) sillä on kirjallinen kuvaus menettelyistä, joiden mukaisesti vaatimustenmukaisuuden arvioinnit suoritetaan;
- 8) sillä on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävä vastuuvakuutus.

Laitoksen, joka osoittaa täyttävänsä sovellettavien yhdenmukaistettujen standardien tai niiden osien vaatimukset, katsotaan täyttävän 1 momentissa säädetty vähimmäisvaatimukset siltä osin kuin sovellettavat standardit kattavat nämä vaatimukset.

Ilmoitettu laitos voi osoittaa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston akkreditointiyksikön (FINAS-akkreditointipalvelu) tekemällä arvioinnilla täyttävänsä 1 momentissa säädetty edellytykset.

29 §

Ilmoitetun laitoksen henkilöstöä koskevat vaatimukset

Ilmoitetun laitoksen henkilöstöllä, joka vastaa vaatimustenmukaisuuden arviointitoimien suorittamisesta, on oltava:

- 1) vankka tekninen ja ammatillinen koulutus, joka kattaa kaikki ne vaatimustenmukaisuuden arviointitoimet, joita varten ilmoitettu laitos on ilmoitettu;
- 2) riittävät tiedot suoritettavia arviointeja koskevista vaatimuksista ja riittävät valtuudet tällaisten arviointien suorittamiseen;
- 3) asianmukaiset tiedot ja käsitys olennaisista vaatimuksista, sovellettavista yhdenmukaistetuista standardeista, asianomaisesta unionin yhdenmukaistamislainsäädännöstä ja asianomaisesta kansallisesta lainsäädännöstä; sekä
- 4) kyky laatia todistuksia, asiakirjoja ja selostuksia, joilla osoitetaan, että arvioinnit on suoritettu.

30 §

Ilmoitetun laitoksen tehtävät

Ilmoitetun laitoksen tehtävänä on varmistaa, että laitoksen arvioimat tuotteet täyttävät niille tässä laissa tai sen nojalla säädetty vaatimukset. Ilmoitettu laitos antaa arvioinnista asiaankuuluvat vaatimustenmukaisuustodistukset ja EU-tyyppitarkastustodistukset.

Vaatimustenmukaisuuden arviointi on suoritettava niin, että se on oikeasuhtainen ja siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa toiminnanharjoittajalle tai yksityiselle maahantuojalle. Ilmoitetun laitoksen on noudatettava riittävää huolellisuutta arvioidessaan tuotteen vaatimustenmukaisuutta.

Jos ilmoitettu laitos katsoo, että tuote ei ole vaatimusten mukainen, sen tulee vaatia valmistajaa tai yksityistä maahantuojaa toteuttamaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet. Ilmoitettu laitos ei kyseisessä tapauksessa saa antaa todistusta vaatimustenmukaisuudesta.

Jos ilmoitettu laitos katsoo todistuksen antamisen jälkeisen toiminnan yhteydessä, että tuote ei ole enää vaatimusten mukainen, sen tulee vaatia valmistajaa toteuttamaan korjaavat toimenpiteet ja tarvittaessa peruuttaa todistus väliaikaisesti tai toistaiseksi. Jos korjauksia toimenpiteitä ei toteuteta tai niillä ei ole vaadittua vaikutusta, ilmoitetun laitoksen tulee tarpeen mukaan rajoittaa todistusta tai peruuttaa se toistaiseksi.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoitetun laitoksen tehtävistä ja sen antamista asiakirjoista rakentamisen jälkeiseen arviointiin liittyen.

31 §

Ilmoitetun laitoksen tytäryhtiö ja alihankkija

Ilmoitettu laitos voi teettää alihankkijalla tai tytäryhtiöllä osatoimenpiteitä 30 §:ssä tarkoitettujen tehtäviensä suorittamisessa, jos alihankkija tai tytäryhtiö täyttää 28 §:n mukaiset ilmoitetun laitoksen nimeämistä koskevat vähimmäisvaatimukset ja jos alihankkija tai tytäryhtiö suorittaa tehtävät tässä laissa taikka sen nojalla säädettyjen vaatimusten mukaisesti. Toimenpiteiden teettämisestä alihankkijalla tai tytäryhtiöllä on sovittava asiakkaan kanssa. Ilmoitettu laitos vastaa toimenpiteistä, jotka se teettää alihankkijalla tai tytäryhtiöllään.

Ilmoitetun laitoksen on pidettävä Liikenteen turvallisuusviraston saatavilla asiakirjat, jotka koskevat alihankkijan tai tytäryhtiön pätevyyttä ja arviointitehtäviä, joita se on niillä teettänyt.

32 §

Ilmoitetun laitoksen velvollisuus osallistua standardointitoimiin ja koordinaatioryhmän toimintaan

Ilmoitetun laitoksen on osallistuttava asiankuuluviin standardointitoimiin ja Euroopan komission perustaman ilmoitettujen laitosten koordinaatioryhmän toimintaan tai varmistettava, että sen henkilöstö saa niistä ajanmukaisen tiedon.

33 §

Ilmoitetun laitoksen velvollisuus antaa tietoja

Ilmoitetun laitoksen on annettava viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä tietoja Liikenteen turvallisuusvirastolle seuraavista asioista:

1) todistusten epäämisestä, rajoittamisesta tai peruuttamisesta väliaikaisesti tai toistaiseksi;

2) olosuhteista, jotka vaikuttavat ilmoitetun laitoksen vaatimustenmukaisuuden arviointitoiminnan soveltamisalaan ja ehtoihin;

3) vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevista tietopyynnöistä, jotka se on saanut tämän lain noudattamisen valvonnasta vastaavalta viranomaiselta; sekä

4) tämän lain mukaisen valvonnan kannalta tarpeellisista muista seikoista.

Lisäksi ilmoitetun laitoksen on pyynnöstä ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle vaatimustenmukaisuuden arviointitoimista, jotka on tehty ilmoitetun laitoksen toimialalla, ja mahdollisesti muista suoritetuista toimista, mukaan luettuina rajat ylittävät toimet ja alihankinta.

Ilmoitetun laitoksen on toimitettava muille ilmoitetuille laitoksille, jotka suorittavat samanlaisia ja samoja tuotteita koskevia vaatimustenmukaisuuden arviointeja, tiedot vaatimustenmukaisuuden arvioinnin kielteisistä tuloksista ja pyynnöstä tiedot myös myönteisistä tuloksista. Ilmoitetun laitoksen on toimitettava laitosten yhteistoiminnan kannalta tarpeellisia tietoja toisille tässä laissa tarkoitetuille ilmoitetuille laitoksille sekä Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen toisen jäsenvaltion nimeämille ilmoitetuille laitoksille.

34 §

Hyvän hallinnon vaatimukset ja virkavastuu

Ilmoitetun laitoksen on tässä laissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003), saamen kielilaissa (1086/2003), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

Ilmoitetun laitoksen tai tämän alihankkijan palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

35 §

Ilmoitetun laitoksen valvonta ja nimeämisen peruuttaminen

Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo ilmoitettujen laitosten toimintaa. Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus salassapitosäynnösten estämättä saada valvontatehtävänsä suorittamiseksi tarpeelliset tiedot laitoksen hallinnosta, taloudesta, henkilökunnan teknisestä pätevyydestä, laitoksen tekemistä arvioinneista sekä tämän lain mukaisista arviointimenettelyistä ja laitoksen antamista vaatimustenmukaisuustodistuksista ja EU-tyyppi-tarkastustodistuksista.

Ilmoitetun laitoksen on ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle sellaisista toimintansa muutoksista, joilla voi olla vaikutusta sen toimintaedellytyksiin.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi asettaa rajoituksia laitoksen toiminnalle tai peruuttaa nimeämisen määräajaksi tai toistaiseksi, jos ilmoitettu laitos ei enää täytä 28 §:ssä säädettyjä vaatimuksia taikka jos laitos toimii olennaisesti tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti.

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja muille Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioille ilmoitetun laitoksen nimeämisen peruutuksesta.

Markkinavalvonta

36 §

Markkinavalvontaviranomaiset

Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo, että tuotteet ovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisia silloin, kun ne saatetaan markkinoille, asetetaan saataville markkinoilla tai otetaan käyttöön.

Tuotteiden markkinavalvonnasta ja ulkorajavalvonnasta säädetään lisäksi akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetuksessa.

37 §

Tiedonsaantioikeus

Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus saada valvonnan suorittamiseksi välttämättömät tiedot toiminnanharjoittajilta, yksityisiltä maahantuojilta ja muilta, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

Tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi välttämättömiä tietoja, jotka yksityistä liike- tai ammattitoimintaa taikka yksityisen taloudellista asemaa tai terveydentilaa koskevana muutoin olisivat salassa pidettäviä.

38 §

Tarkastusoikeus

Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus päästä alueelle, huoneistoon ja muuhun sellaiseen tilaan, jonne pääsy on tässä laissa tarkoitetun valvonnan kannalta tarpeen, tehdä siellä tarkastuksia ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Tarkastusoikeus ei kuitenkaan ulotu pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin. Tarkastuksessa noudatetaan hallintolain 39 §:n säännöksiä.

39 §

Oikeus ottaa tuotteita tutkittavaksi ja testattavaksi

Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus ottaa tuotteita tutkittavakseen ja testattavakseen, jos se on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnan kannalta tarpeellista.

Jos tutkittavaksi ja testattavaksi otettu tuote vahingoittuu, on tuote korjattava tai, jos se ei ole mahdollista, on tuote korvattava käyvän hinnan mukaan, jos toiminnanharjoittaja tai yksityinen maahantuoja sitä vaatii, jollei havaita, että tuote on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastainen.

Jos tuote ei täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia, Liikenteen turvallisuusvirasto voi velvoittaa toiminnanharjoittajan tai yksityisen maahantuojan korvaamaan hankinnasta, tutkimuksesta ja testauksesta aiheutuneet välttämättömät ja tarpeelliset kustannukset. Korvattavien kustannusten tulee kuitenkin olla kohtuullisessa suhteessa valvonnassa suoritettuihin toimenpiteisiin sekä rikkomuksen laatuun.

Tutkittavaksi ja testattavaksi ottamista ei kuitenkaan voida ulottaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin. Tarkastuksissa noudatetaan hallintolain 39 §:n säännöksiä.

40 §

Ulkopuolisen asiantuntijan käyttäminen

Liikenteen turvallisuusvirasto voi käyttää 39 §:n mukaisessa tutkimuksessa ja testauksessa sekä riskinarvioinnissa apunaan ulkopuolista asiantuntijaa. Asiantuntijalla tulee olla näiden tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja pätevyys. Ulkopuolisen asiantuntijan on tarvittaessa osoitettava pätevyytensä ja käyttämiensä tarkastus- ja tutkimusmenetelmien luotettavuus Liikenteen turvallisuusvirastolle.

Ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan, mitä 34 §:ssä säädetään hallinnon yleislakien noudattamisesta sekä rikosoikeudellisesta virkavastuusta ja vahingonkorvausvastuusta.

41 §

Toimenpidemääräys puutteellisuuden korjaamiseksi

Jos Liikenteen turvallisuusvirasto valvontaa suorittaessaan toteaa, että tuote, sitä koskevat asiakirjat tai siitä annettavat tiedot eivät ole tässä laissa tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisia, virasto voi määrätä toiminnanharjoittajan määräajassa ryhtymään toimenpiteisiin markkinoille saatetun tuotteen, tuotetta koskevien asiakirjojen tai siitä annettavien tietojen saattamiseksi vaatimustenmukaisiksi. Toiminnanharjoittajan on varmistettava, että tarvittavat toimenpiteet toteutetaan kaikille tuotteille, jotka hän on asettanut saataville markkinoilla muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa tai Euroopan talousalueella.

Jos kyse on yksityisen maahantuojan omaan käyttöön maahantuomasta vesikulkuneuvosta, Liikenteen turvallisuusviraston on viipymättä ilmoitettava tälle toimenpiteistä, jotka on toteutettava tuotteen saattamiseksi vaatimustenmukaiseksi. Virasto voi määrätä yksityisen maahantuojan korjaamaan vaatimustenvastaisuuden ennen tuotteen käyttöönottoa, jos tuote ei vastaa vaatimuksia.

Liikenteen turvallisuusviraston tämän pykälän nojalla määräämien toimenpiteiden ja määräaikaisten tulee olla oikeassa suhteessa tuotteen aiheuttamaan vaaraan. Viraston on ilmoitettava havaituista vakavista puutteista asianomaiselle ilmoitetulle laitokselle.

42 §

Toimenpidemääräykset vaaran torjumiseksi tai vähentämiseksi

Jos tuotteeseen liittyvä vaara ihmisten turvallisuudelle tai terveydelle taikka omaisuudelle tai ympäristölle voidaan tehokkaasti torjua taikka vaaran suuruutta voidaan olennaisesti vähentää korjaus-, oikaisu- tai tiedottamistoimenpitein, Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä, että toiminnanharjoittajan tai yksityisen maahantuojan on toteutettava tällaiset toimenpiteet viraston asettamassa määräajassa ja määräämällä tavalla.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi myös määrätä, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

43 §

Valmistuksen, maahantuonnin, asettamisen saataville markkinoilla, markkinoille saattamisen ja käyttöönottamisen kieltö

Jos tuote on ihmisten turvallisuudelle tai terveydelle taikka omaisuudelle tai ympäristölle vaarallinen eikä vaaraa voida muilla tavoin estää, Liikenteen turvallisuusvirasto voi kieltää toiminnanharjoittajalta tuotteen valmistuksen, maahantuonnin, asettamisen saataville markkinoilla, markkinoille saattamisen tai käyttöön ottamisen. Virasto voi samalla määrätä, että toiminnanharjoittajan on tehokkaasti ja välittömästi poistettava vaaralliset tai säännösten vastaiset tuotteet markkinoilta.

Toiminnanharjoittajan on annettava Liikenteen turvallisuusvirastolle tämän määräämässä ajassa selvitys siitä, millä tavoin hän on toimeenpannut tässä pykälässä tarkoitettuun kieltoon liitetyn määräyksen, jonka mukaan tuotteet on poistettava markkinoilta. Toiminnanharjoittajan on lisäksi varmistettava, että tarvittavat toimenpiteet toteutetaan kaikille tuotteille, jotka hän on asettanut saataville markkinoilla muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa tai Euroopan talousalueella.

Jos yksityinen maahantuoja ei toteuta 41 §:n 2 momentin mukaisia toimenpiteitä, Liikenteen turvallisuusvirasto voi kieltää tuotteen käytön tai käyttöönoton.

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava havaituista vakavista puutteista asianomaiselle ilmoitetulle laitokselle.

Liikenteen turvallisuusvirasto peruuttaa kiellon, kun asia on lopullisesti ratkaistu tai kun virasto saa riittävät vakuudet siitä, että kiellon perusteena olleet seikat on saatu korjattua tai ratkaistua.

44 §

Väliaikainen kieltö

Jos on ilmeistä, että tuote aiheuttaa vaaraa ihmisten turvallisuudelle tai terveydelle taikka omaisuudelle tai ympäristölle eikä vaaraa voida muilla tavoin estää, taikka jos toiminnanharjoittaja tai yksityinen maahantuoja ei toteuta määrääjässä 41 §:n nojalla määrättyjä toimenpiteitä, Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä 43 §:ssä tarkoitettua kiellon väliaikaisena asian selvittämisen ajaksi.

Liikenteen turvallisuusviraston on viipymättä ilmoitettava määräämästään väliaikaisesta kiellosta Euroopan komissiolle ja muille Euroopan unionin ja talousalueen jäsenvaltioille. Väliaikaisen kiellon katsotaan olevan oikeutettu, jos mikään jäsenvaltioista tai komissio ei esitä vastalauseita kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

Liikenteen turvallisuusvirasto peruuttaa kiellon, kun asia on lopullisesti ratkaistu tai kun virasto saa riittävät vakuudet siitä, että väliaikaisen kiellon perusteena olleet seikat on saatu korjattua tai ratkaistua. Kun väliaikainen kieltö on asetettu, Liikenteen turvallisuusviraston on ensi tilassa ratkaistava kysymys 43 §:ssä tarkoitettua kiellon antamisesta sekä omalta osaltaan huolehdittava, että asiassa tarvittavat selvitykset tehdään viivytyksettä.

45 §

Määräys tuotteen hävittämiseksi

Jos 41—44 §:ssä tarkoitettuja kieltoja ja määräyksiä ei voida pitää riittävinä, Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä toiminnanharjoittajan hallussa olevan tuotteen taikka 46 §:n nojalla toiminnanharjoittajalle palautetun tuotteen hävitettäväksi tai, jos tätä ei katsota tarkoituksenmukaiseksi, määrätä, miten tuotteen suhteen muutoin on meneteltävä.

46 §

Määräys tuotteen korjaamiseksi, vaihtamiseksi tai kaupan purkamiseksi

Kun Liikenteen turvallisuusvirasto on 43 §:n nojalla määrännyt tuotetta koskevan kiellon, se voi määrätä toiminnanharjoittajan ryhtymään toimenpiteisiin, jotka koskevat jo markkinoille saatettua tai käyttöön otettua tuotetta, tuotteeseen liittyvän vahingonvaaran torjumiseksi ja tuotteen haltijan oikeudellisen aseman turvaamiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla määräyksellä toiminnanharjoittaja voidaan velvoittaa:

1) korjaamaan tuote niin, että sen rakenteessa tai koostumuksessa olevasta viasta tai puutteesta taikka siitä annetuista totuudenvastaisista tai harhaanjohtavista tai puutteellisista tiedoista aiheutuva vaara poistuu;

2) ottamaan takaisin tuote, joka saattaa vaarantaa ihmisten turvallisuuden tai terveyden taikka omaisuuden tai ympäristön, sekä antamaan sen tilalle samanlainen tai samankaltainen tuote, joka ei ole vaarallinen; taikka

3) purkamaan kauppa.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa 1 momentissa tarkoitetun määräyksen myös, jos 43 §:ssä tarkoitettua kieltoa ei voida määrätä sen vuoksi, että kysymyksessä olevia tuotteita ei ole enää toiminnanharjoittajan hallussa, ja määräyksen antamiseen on painavia syitä.

47 §

Määräys tiedottamiseen

Jos Liikenteen turvallisuusvirasto on määrännyt 43 tai 44 §:ssä tarkoitetun kiellon taikka antanut 46 §:ssä tarkoitetun määräyksen, virasto voi asettamassaan määräajassa ja määrämällään tavalla määrätä toiminnanharjoittajan tiedottamaan kiellosta tai määräyksestä sekä tuotteeseen taikka sen käyttämiseen liittyvästä vaarasta ja kuluttajien oikeuksista.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi toiminnanharjoittajan kustannuksella tiedottaa 1 momentissa tarkoitetuista asioista, jos toiminnanharjoittaja ei ole noudattanut viraston antamaa määräystä tai jos asian kiireellisyyden vuoksi tällaiseen tiedottamiseen on painavia syitä.

48 §

Ilmoitukset Euroopan komissiolle ja jäsenvaltioille

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja muille Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioille suorittamansa valvonnan tuloksista ja määräämistään toimenpiteistä, jos virasto katsoo, että tuotteen vaatimustenvastaisuus ei rajoitu vain Suomen alueelle.

49 §

Toimenpiteet muissa jäsenvaltioissa vaatimustenvastaisiksi todettujen tuotteiden osalta

Saatuun tiedon toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa määrätystä väliaikaisesta toimenpiteestä, joka katsotaan oikeutetuksi, Liikenteen turvallisuusviraston on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin vaatimustenvastaisen tuotteen poistamiseksi Suomen markkinoilta.

50 §

Uhkasakko

Liikenteen turvallisuusviraston 41—47 §:n nojalla määräämää kieltoa tai antamaa määräystä on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisistä syistä ole tarpeetonta.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi asettaa 26 §:ssä tarkoitettujen tietojen antamisvelvollisuuden, 6 §:n 6 momentissa tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden sekä 37 §:ssä tarkoitetun tiedonantovelvollisuuden noudattamisen tehosteeksi uhkasakon.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun uhkasakon tuomitsee maksettavaksi hallinto-oikeus Liikenteen turvallisuusviraston hakemuksesta.

Uhkasakkoon, teettämiseen ja keskeyttämiseen sovelletaan muutoin, mitä uhkasakko-laissa (1113/1990) säädetään.

1712/2015

51 §

Valvonnasta perittävät maksut

Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä toiminnanharjoittajan tai yksityisen maahan-tuojan suorittamaan virastolle valtion maksuperustelaisissa (150/1992) tarkoitetun omakus-tannusarvon mukaisen maksun niistä kustannuksista, jotka ovat aiheutuneet 41—46 §:n nojalla annetun määräyksen tai kiellon noudattamisen valvomiseksi tarpeellisista tarkas-tuksista. Maksusta säädetään tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

6 luku

Erinäiset säännökset

52 §

Valvontaviranomaisten oikeus saada tietoja toiselta viranomaiselta ja salassapidettävien tietojen luovuttaminen

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja Tullilla on oikeus viranomaisten toiminnan julki-suudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saada tämän lain mukaista valvontaa varten tarpeellisia tietoja toisilta viranomaisilta.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvolli-suuden estämättä saa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa saatuja salassapitovel-vollisuuden piiriin kuuluvia tietoja luovuttaa:

- 1) syyttäjälle, poliisille, rajavartiolaitokselle ja Tullille rikoksen ehkäisemiseksi tai sel-vittämiseksi;
- 2) ympäristönsuojelu- ja kuluttajansuojaviranomaiselle sekä Onnettomuustutkintakes-kukselle silloin, kun luovutettava asiakirja sisältää tälle viranomaiselle tarpeellisia tietoja sille kuuluvien tehtävien suorittamiseksi; sekä
- 3) toimivaltaiselle toisen valtion viranomaiselle ja kansainväliselle toimielimelle Eu-roopan unionin säädökseen tai Suomea sitovaan kansainväliseen sopimukseen perustuvan velvoitteen toteuttamiseksi.

53 §

Yleinen ohjaus ja valvonta

Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa tämän lain soveltamisen yleisestä ohjauksesta ja valvonnasta. Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen määräysten ja päätösten noudattamista.

Tulli valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen määräysten ja päätösten noudattamista tuotteiden Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolelta tapahtuvassa maahan-tuonnissa.

54 §

Virka-apu

Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:ssä.

1712/2015

55 §

Muutoksenhaku

Ilmoitetun laitoksen nimeämistä ja nimeämisen peruuttamista sekä 43 §:ssä tarkoitettua kieltoa koskevaan Liikenteen turvallisuusviraston päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siitä hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muuhun Liikenteen turvallisuusviraston sekä Tullin ja ilmoitetun laitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen ilmoitetun laitoksen nimeämisen peruuttamisesta sekä 43 §:ssä tarkoitettua kieltoa koskevassa asiassa saa hakea muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Liikenteen turvallisuusviraston 44 §:n nojalla määräämään väliaikaiseen kieltoon ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Liikenteen turvallisuusviraston 41—43 ja 45—47 §:n nojalla tekemää päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Liikenteen turvallisuusviraston 51 §:n nojalla tekemään maksua koskevaan päätökseen haetaan muutosta sen mukaan kuin valtion maksuperustelaissa säädetään.

56 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) asettaa tuotteen saataville markkinoilla, saattaa sen markkinoille tai ottaa sen käyttöön 6—9 §:n tai niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten taikka akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetuksen 30 artiklan vastaisesti,

2) rikkoo 14 §:n 2 momentissa, 19 §:n 2 momentissa tai 22 §:n 2 momentissa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta taikka 26 §:ssä säädettyä tiedonantovelvollisuutta tai

3) rikkoo 41—47 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai määräystä, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain rikkomisesta* sakkoon.

Joka rikkoo 41—47 §:n nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa tai määräystä, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

57 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 18 päivänä tammikuuta 2016.

Tällä lailla kumotaan eräiden huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annettu laki (621/2005) sekä huviveneiden ja vesiskoottereiden turvallisuudesta ja melupäästöistä sekä huviveneisiin ja vesiskoottereihin asennettavien moottoreiden melu- ja pakokaasupäästöistä annettu valtioneuvoston asetus (748/2005).

58 §

Siirtymäsäännös

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään, markkinoille saatettavaksi ja käyttöön otettavaksi hyväksytään kuitenkin:

1712/2015

1) 18 päivään tammikuuta 2017 saakka huviveneet, keskeneräiset huviveneet ja varusteet, jotka täyttävät tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaiset vaatimukset; ja

2) 18 päivään tammikuuta 2020 saakka bensiinikäyttöiset enintään 15 kW:n perämootorit, jotka täyttävät huvivenedirektiivin liitteessä I olevan B osan 2.1 kohdassa säädetyt pakokaasupäästörajoja koskevat vaatimukset ja jotka ovat sellaisten pienten ja keskisuurten yritysten valmistamia, jotka täyttävät komission mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä antaman suosituksen 2003/361/EY mukaiset vaatimukset.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2015

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner